

Rapport Annwali tad-Direttur 2009

Sommarju

Sommarju eżekuttiv

Fl-2009, l-ECDC, filwaqt li ddedika parti mir-riżorsi tiegħu għall-pandemija, irnexxielu jiżgura l-implimentazzjoni tal-maġġoranza tal-attivitajiet ipplanati inizjalment kif deskritt fil-Programm ta' F'idma tiegħu. L-ECDC ipprova aktar riżultati, kompla jiżviluppa s-sħubiji tiegħu u saħħaħ l-istrutturi interni tiegħu, bil-għan li jindirizza l-htieġa għal rispons imsaħħaħ għat-theddida tal-mard li jittiehed ħafna fl-Ewropa.

Riżorsi

F'termini ta' riżorsi, l-ECDC kompla jsaħħaħ il-kapaċitajiet tiegħu permezz ta' baġit akbar, konformi mat-tkabbir gradwali previst sal-2010 fil-perspettivi finanzjarji tal-UE għall-perjodu 2007–2013 u l-Programm Strategiku Multi-Annwali għall-2007-2013' tal-ECDC. Il-baġit allokat għall-ECDC żdied minn EUR 40.2 miljun fl-2008 għal EUR 50.7 miljun fl-2009, u l-persunal tiegħu żdied biex issa laħaq il-199 persuna.

Rispons u monitoraġġ tal-pandemija H1N1

L-ECDC iddedika enerġija u riżorsi konsiderevoli għall-monitoraġġ, il-valutazzjoni u l-appoġġ tar-rispons għall-pandemija tal-influenza A(H1N1) fl-2009, mill-aħħar ta' April sal-aħħar tas-sena. Din il-krizi giet indirizzata skont il-pjan operattiv tal-Avveniment tas-Saħħa Pubblika tal-ECDC, bl-impenn sħiħ tal-Unitajiet u l-Programmi kollha u ta' numru kbir ta' persunal tal-ECDC. Għall-ewwel darba, id-Direttur iddeċieda li jattiva l-Avveniment tas-Saħħa Pubblika tal-ECDC fit-tieni livell, li huwa l-ogħla livell possibbli. Iċ-Ċentru kien kapaċi jirrispondi malajr u b'mod effikaċi għall-pandemija, grazzi għal snin ta' tnejn. Matul l-ewwel snin tal-eżistenza tiegħu, l-ECDC bena l-għodda, il-proċeduri, il-pjanijiet u s-sħubiji biex jindirizza sitwazzjonijiet kritiċi. Il-pandemija kienet opportunità għall-ECDC biex jittestja l-kapaċitajiet tiegħu u biex iħaffef l-implimentazzjoni ta' wħud mill-proġetti tiegħu. L-ECDC għamel differenza f'ħafna oqsma, pereżempju billi pprova aġġornamenti ta' kuljum li kienu jiġbru fil-qosor is-sitwazzjoni globali. L-ECDC tejjeb ukoll is-sorveljanza tad-data li tkopri l-pajjiżi Ewropej kollha, ipprova pariri xjentifiċi ddedikati li jkopru oqsma kritiċi – meta ftit li xejn kien magħruf dwar il-vajrus – u żamm komunikazzjoni minn jum għal jum mal-mezzi tal-midja, il-pubbliku u l-esperti permezz tas-sit elettroniku tiegħu. L-ECDC investa wkoll fl-għażliet tas-saħħa pubblika li huma relatati mat-tilqim u l-monitoraġġ ta' avvenimenti avversi possibbli. Is-sħubiji mal-Istati Membri, il-Kummissjoni Ewropea u l-presidenzi tal-UE, imsieħba internazzjonali bħall-WHO jew is-CDC tal-Istati Uniti, u aġenziji oħrajn tal-UE – b'mod partikolari mal-Aġenzija Ewropea għall-Medicini – kienu ta' importanza kruċjali.

Funzjonijiet tas-saħħa pubblika

L-ECDC kompla jikkonsolida l-funzjonijiet tiegħu relatati mas-saħħa pubblika (is-sorveljanza, pariri xjentifiċi, l-istat ta' thejija u r-rispons, il-komunikazzjoni dwar is-saħħa) billi saħħah l-infrastruttura u l-modi tal-operat tiegħu. L-ECDC ikkoordinata wkoll mal-Kummissjoni u appoġġja l-bini ta' kapacità tal-Istati Membri. Dan huwa konformi mal-'Programm Strategiku Multi-Annwali għall-2007–2013', li jgħid li għall-perjodu 2007–2009, għandha tingħata l-ogħla prijorità lill-iżvilupp ta' funzjonijiet tas-saħħa pubblika. Bil-funzjonijiet tas-saħħa pubblika kollha fis-seħħ, l-ECDC jista' mbagħad jidhol għal għieda aktar sistematika, ikkoordinata u effettiva kontra l-mard li jittiehed madwar l-Unjoni Ewropea kollha. Fl-aħħar tal-2009, il-funzjonijiet kollha tas-saħħa pubblika huma kompletament fis-seħħ u fl-operazzjoni ta' rutina.

Fil-qasam tas-sorveljanza, l-ECDC kompla jżviluppa s-sistemi tiegħu billi għamel enfasi fuq il-ġbir tad-data u l-attivitajiet ta' rappurtar, b'enfasi qawwija fuq l-assigurazzjoni tal-kwalità (il-komparabilità u l-kwalità tad-data). Il-valutazzjoni tan-Netwerks ta' Sorveljanza Dedikati kollha, li bdiet fl-2006, tlestiet fl-2009. Minbarra t-tmien netwerks li ġew trasferiti diġà, fl-2009 ġew trasferiti żewġ netwerks oħra. It-tielet trasferiment thejja u sejjer jitlesta fil-bidu tal-2010. L-ECDC ippubblika wkoll ir-rapport prominenti tiegħu dwar is-sorveljanza, ir-Rapport Epidemjoloġiku Annwali, kif ukoll diversi rapporti ta' sorveljanza dwar mard speċifiku.

L-ECDC ipproduċa aktar minn 50 opinjoni xjentifika fil-qasam tal-mard li jittiehed fuq it-talba tal-partijiet interessati tiegħu (b'mod partikolari l-Kummissjoni Ewropea u l-Istati Membri). Id-dokumenti ta' gwida xjentifika kienu fil-biċċa l-kbira tagħhom relatati mal-pandemija. L-ECDC organizza diversi laqgħat xjentifiċi, inkluża l-Konferenza Xjentifika Ewropea annwali dwar l-Epidemjoloġija Applikata għall-Mard li Jittiehed. Komplex jigu żviluppata diversi proġetti xjentifiċi ewlenin, b'mod partikolari proġett importanti dwar it-tidbil fil-klima u l-impatt tiegħu fuq it-trasmissjoni ta' mard li jittiehed fl-Ewropa. Il-kollaborazzjoni mal-Istati Membri dwar il-funzjonijiet ewlenin tal-laboratorji ta' referenza għall-mikrobijoloġija baqgħet prijorità.

Minbarra l-influenza pandemika, l-ECDC immonitorja 191 theddida u hejja 25 valutazzjoni tat-theddid. Saret enfasi speċifika fuq il-monitoraġġ tat-theddid f'avvenimenti tal-massa. It-tishih tal-istat ta' thejija baqa' prijorità permezz ta' eżerċizzji ta' simulazzjoni u assistenza lill-Istati Membri tal-UE dwar il-kxif ta' theddid u l-kapaċitajiet tar-rispons. It-taħriġ kompla u l-ECDC żviluppa strategija għall-ħolqien ta' funzjoni taċ-ċentru ta' taħriġ.

It-Taqsim tal-Komunikazzjoni dwar is-Saħħa nediet *portal web* ġdid tal-ECDC, kif ukoll *intranet*. Ġew ippublikati dokumenti xjentifiċi *fort-three*. Ġew adottati identità viżwali ġdida u strategija ta' komunikazzjoni. Ġew prodotti wkoll għadd ta' prodotti awdjovizivi, konferenzi stampa, *webcasts* u *stands* ta' informazzjoni biex iwasslu l-messaġġi tal-ECDC. L-ECDC ħadem ukoll mal-Istati Membri biex jżviluppa kooperazzjoni mal-pajjiżi dwar l-attivitajiet ta' komunikazzjoni dwar is-saħħa u f'Ottubru 2009 waqqaf Ċentru ta' Għarfien u Riżorsi dwar il-Komunikazzjoni tas-Saħħa.

Xogħol relatat mal-mard

L-ECDC kompla jibni għodod għal xogħol xjentifiku, databases u netwerks, u żviluppa metodoloġiji għax-xogħol speċifiku għall-mard relatat mas-seba' gruppi ta' mard fil-mandat tal-ECDC. Fl-2009, ġew implimentati żewġ bidliet ewlenin.

L-ewwel, il-Programmi Speċifiċi għall-Mard kienu integrati fl-Unitajiet tas-Sorveljanza u tal-Pariri Xjentifiċi. Il-kordinaturi tal-programm inhatru bħala kapijiet tat-taqsim, fejn ingħataw rwol maniġerjali rikonoxxut formalment u kontroll baġitarju aħjar.

It-tieni, f'Novembru 2009, il-Bord tat-Tmexxija approva l-istrategiji speċifiċi fit-tul ta' kull wieħed mill-Programmi Speċifiċi għall-Mard (għall-perjodu 2010–2013). Dawn l-istrategiji jikkjarifikaw x'inhuwa mistenni mill-ECDC fil-qasam ta' kull wieħed mill-gruppi ta' mard. Sa issa, il-Programm ta' Hídma Strategiku Multi-Annwali tal-ECDC kien jinkludi biss objettivi ġenerali u komuni li huma validi fil-programmi kollha relatati mal-mard. Minhabba li l-attivitajiet relatati ma' mard speċifiku qegħdin jiksbu aktar viżibbiltà u importanza, biex eventwalment qegħdin isiru l-fokus prinċipali taċ-Ċentru, kienet meħtieġa strategija preċiża għal kull marda.

Fir-rigward tal-influenza, ħafna mill-ħídma kienet iddedikata għall-monitoraġġ tal-pandemija, filwaqt li matul is-sajf ġie rivedut il-Programm ta' Hídma sabiex ikun jirrifletti aħjar l-isfidi li qiegħed jiffaċċja l-ECDC fir-rispons tiegħu għall-pandemija.

* http://ecdc.europa.eu/en/aboutus/Key%20Documents/07-13_KD_Strategic_multiannual_programme.pdf

Fir-rigward tat-tuberkolozi, l-ECDC kompli l-implimentazzjoni tal-'Pjan ta' Azzjoni Qafas għall-Għieda Kontra t-Tuberkolozi fl-UE' billi żviluppa għodod ta' monitoraġġ. L-attivitajiet ta' sorveljanza kienu estiżi għat-tuberkolozi rezistenti għal ħafna mediċini u t-tuberkolozi relatata mal-HIV.

Il-ħidma relatata mal-HIV/AIDS kienet iddedikata għas-sorveljanza kemm tal-HIV/AIDS kif ukoll ta' infezzjonijiet li jiġu trasmessi sesswalment (l-ECDC ha f'idejha is-sorveljanza Ewropea tal-infezzjonijiet li jiġu trasmessi sesswalment fl-2009) u t-titjib tal-għarfien u l-prattiki permezz ta' proġetti differenti kien jiffoka fuq l-imġiba, il-popolazzjonijiet migranti, linji politiki tal-ittestjar għall-HIV/AIDS kif ukoll proġetti relatati ma' infezzjonijiet oħrajn li jiġu trasmessi sesswalment. Wieħed mill-oqsma ewlenin ta' ħidma kien jikkonċerna l-irġiel li jkollhom x'jaqsmu ma' rġiel (MSM), billi dan jibqa' wieħed mill-modi predominanti tat-trasmissjoni tal-HIV fl-Ewropa. L-ECDC beda wkoll ħidma ta' thejġija għas-sorveljanza tal-epatite fl-Ewropa.

Il-Programm għall-Mard li Jinqarr fl-Ikel u fl-Ilma ffoka fuq l-attivitajiet ta' sorveljanza, il-koordinazzjoni ta' investigazzjonijiet urġenti waqt tifqigħat ta' mard, il-ħidma kollaborattiva mal-WHO u mal-Awtorità Ewropea dwar is-Sigurtà fl-Ikel, u rakkomandazzjonijiet għall-prevenzjoni tal-marda *Creutzfeldt-Jakob*.

Fil-qasam tal-mard trasmess mill-insetti, theddida emergenti għall-Ewropa, xi riżultati notevoli kienu l-valutazzjonijiet tar-riskji, l-assistenza u l-bini ta' kapaċità għal-laboratorji ta' referenza fl-Ewropa, il-kollaborazzjoni jew il-bidu ta' netwerks għal mediċina tal-ivvjaġġar u l-entomologi, attivitajiet ta' taħriġ, u l-ħruġ ta' *toolkit* ta' komunikazzjoni dwar il-mard trasmess mill-qurdien.

Parti kbira mill-ħidma tal-ECDC fuq il-mard li jista' jiġi evitat bit-tilqim kienet f'attivitajiet relatati mal-pandemija, ħidma ta' gwida xjentifika u l-bini ta' kapaċità permezz ta' attivitajiet ta' taħriġ, b'mod partikolari fuq l-effikaċja u s-sigurtà tal-vaċċini.

L-attivitajiet tal-ECDC fil-qasam tar-reżistenza antimikrobjali ffokaw fuq ir-reżistenza antimikrobjali fl-Ewropa u l-ħtieġa għall-iżvilupp ta' antibijotiċi ġodda. Għal ħafna minn dawn l-attivitajiet, l-ECDC ingħaqad mal-Aġenzija Ewropea tal-Mediċini. L-ECDC ikkoordinata t-tieni Jum Ewropew ta' Għarfien dwar l-Antibijotiċi f'Novembru. In-netwerks ta' sorveljanza għal infezzjonijiet assoċjati mal-kura tas-saħħa u r-reżistenza antimikrobjali kienu integrati fl-attivitajiet ta' sorveljanza tal-ECDC.

Shubiji

Is-shubiji mal-Istati Membri, mal-istituzzjonijiet tal-UE, mal-pajjiżi ġirien u mal-WHO komplew jissahħu aktar permezz tal-integrazzjoni tal-prinċipji, l-istrutturi u l-prattiki ta' kooperazzjoni. Matul l-2009, l-ECDC iffoka fuq it-titjib tal-koordinazzjoni bejn l-Istati Membri u l-ECDC. F'Ottubru 2009, f'Uppsala, l-Isvezja, giet organizzata laqgħa ma' istituzzjonijiet nazzjonali ewlenin involuti fil-prevenzjoni, is-sorveljanza u l-kontroll ta' mard li jittieħed fl-Ewropa li laqqgħet 270 parteċipant. L-ECDC ħadem mill-qrib mal-Kummissjoni Ewropea, mal-Parlament Ewropew elett ġdid u mal-Presidenza Ċeka u l-Presidenza Svediza fuq numru ta' kwistjonijiet. L-ECDC kompli jaħdem mill-qrib mal-WHO fil-livelli kollha, b'mod partikolari mal-Uffiċċju Reġjonali Ewropew tal-WHO. Il-kooperazzjoni mal-pajjiżi kandidati tal-UE kompliet tiġi żviluppata u estiża għall-pajjiżi kandidati potenzjali.

Ir-rispons tal-ECDC għall-pandemija H1N1

Il-pandemija tal-influenza A(H1N1) tal-2009 irrappreżentat waħda mill-aktar emergenzi serji għas-saħħa sa minn meta twaqqaf l-ECDC. Hija mmarkat ukoll l-ewwel darba li l-ECDC attiva l-Avveniment tiegħu tas-Saħħa Pubblika (Public Health Event - PHE) fit-tieni livell, li huwa l-ogħla livell possibbli. Din il-kriżi giet ittrattata skont il-pjan tal-operat tal-Avveniment tas-Saħħa Pubblika tal-ECDC, bl-impenn sħiħ tat-timijiet tal-influenza u tat-tnejjija u r-rispons. Izda kien hemm ukoll Unitajiet oħrajn tal-ECDC li kienu involuti indaqs, u l-persunal kollu offra sigħat twal biex jappoġġja l-attivitajiet ta' koordinazzjoni u rispons tal-ECDC.

Impenn sħiħ

L-Unitajiet kollha ta' Ċentru kienu involuti ħafna fil-monitoraġġ tal-pandemija, u fir-rispons sussegwenti għaliha: l-Unità tat-Tnejjija u r-Rispons, li topera ċ-Ċentru ta' Operazzjonijiet ta' Emergenza (EOC) u s-Sistema ta' Intelligenza Epidemika; l-Unità tas-Sorveljanza, li waqqfet attivitajiet ta' sorveljanza mmirati għall-pandemija; l-Unità tal-Pariri Xjentifiċi, li pprovdiet opinjonijiet xjentifiċi fil-hin fi żmien meta ftit li xejn kien magħruf dwar il-vajrus jew il-miżuri effettivi ta' prevenzjoni; u l-Unità tal-Komunikazzjoni dwar is-Saħħa, li kellha twieġeb għall-attenzjoni akbar tal-midja, twieġeb għal mijiet ta' talbiet u tappoġġja l-attivitajiet ta' komunikazzjoni waqt kriżi fl-Istati Membri. L-Unità tal-Amministrazzjoni pprovdiet appoġġ f'termini ta' IT, loġistika u appoġġ addizzjonali għall-persunal. Kienu involuti wkoll il-programmi speċifiċi għall-mard tal-ECDC, b'mod partikolari l-Programm tal-Influenza, li kellu jorganizza l-attivitajiet tiegħu kompletament mill-ġdid sabiex jiffoka fuq il-pandemija, u l-Programm tal-Mard li Jista' Jiġi Evitat bit-Tilqim, li kien involut fil-kwistjonijiet kollha relatati mat-tilqim. B'kollox, kienu involuti b'mod jew ieħor aktar minn 50% tal-ħaddiema tal-ECDC fil-ġestjoni tal-kriżi bejn April u Diċembru 2009.

Minkejja l-isfidi imposti mill-kriżi tas-saħħa pubblika, l-ECDC xorta waħda rnexxielu jiżgura l-implimentazzjoni tal-programm ta' hidma tiegħu għall-biċċa l-kbira mill-attivitajiet ipplanati.

Imħejji għall-emergenzi

Il-pandemija ma sabitx lill-ECDC mhux imħejji. Matul is-snin, l-ECDC stabbilixxa:

- pjan ġeneriku ttestjat ta' Avveniment tas-Saħħa Pubblika (PHE) għall-ECDC;
- Ċentru ta' Operazzjonijiet ta' Emergenza (EOC), fis-seħħ minn Ġunju 2006;
- sett ta' għodod ta' informazzjoni ddedikati biex jilxqu, jivvalutaw, jitraċċaw u jirrapportaw it-theddiet potenzjali kollha għas-saħħa madwar id-dinja li jistgħu jaffettwaw lill-Ewropa, li kollha joperaw fuq bażi ta' 24 siegħa kuljum, sebat ijiem fil-ġimgħa;
- rutini ta' intelligenza epidemika għal sejbien bikri ta' theddiet/riskji;
- metodoloġiji xjentifiċi għal valutazzjonijiet tat-thedd u r-riskji;
- sħubiji operattivi ma' organizzazzjonijiet madwar id-dinja għall-iskambju tal-informazzjoni u l-avvanzi xjentifiċi;
- żjarat ta' valutazzjoni personali għat-tnejjija għall-pandemija fl-Istati Membri kollha tal-UE/taż-ŻEE u fil-pajjiżi kandidati tal-UE (2005–2008);
- parteċipazzjoni f'sitt workshops Ewropej dwar l-istat ta' tnejjija;
- sett komuni ta' indikaturi ta' tnejjija għall-pandemija mfassla mal-Uffiċċju Reġjonali tal-WHO għall-Ewropa u l-Kumitat għas-Sigurtà tas-Saħħa tal-UE;
- eżerċizzji ta' simulazzjoni regolari mwettqa biex jittestjaw u jtejbu l-kapaċitajiet tar-rispons għat-theddiet għas-saħħa fl-ECDC, fil-Kummissjoni Ewropea u fl-Istati Membri;
- sistema integrata ta' sorveljanza tal-UE għall-mard li jixbah lill-influenza u infezzjonijiet respiratorji akuti, fuq il-baži tal-viroloġija u l-kura primarja: in-Netwerk Ewropew għas-Sorveljanza tal-Influenza (EISN);
- kanali ta' informazzjoni permezz ta' serje ta' paġni tal-web, dokumenti ppubblikati, toolkits, 'Flu News' (pubblikazzjoni ta' kull ġimgħa dwar il-pandemija, l-influenza staġjonali u l-influenza avjarja), u l-bullettin tal-EISN ta' kull ġimgħa (issa: WISO – Weekly Influenza Surveillance Overview);
- serje ta' dokumenti ta' gwida dwar sugġetti bħall-antivirali, il-vaċċini, suppożizzjonijiet ta' ipplanar u miżuri tas-saħħa personali u pubblika li kienu adattati faċilment għall-pandemija;
- proġetti dwar l-effikaċja tat-tilqim għall-influenza (I-MOVE) u s-sigurtà tat-tilqim (VAESCO); u
- l-involvement sħiħ fin-Netwerk ta' Komunikaturi tal-Kumitat għas-Sigurtà tas-Saħħa.

Rispons immedjat għall-kriżi

Fil-bidu tal-2009, infirxu epidemiji qawwija tal-influenza stagjonali (fil-biċċa l-kbira l-vajrus A(H3N2)) madwar l-Ewropa – fost l-aktar letali fis-snin reċenti. In-Netwerk Ewropew għas-Sorveljanza tal-Influenza (EISN) tal-ECDC immonitorja s-sitwazzjoni mill-qrib. Meta giet rikonnoxxuta s-severità tal-vajrus stagjonali, l-ECDC hareg twissija, li fiha heġġeġ liċ-ċittadini tal-UE biex jitlaqqmu. Kienet l-ewwel Spanja li rrapportat każ ta' infezzjoni umana bl-influenza tal-majjali (differenti mill-vajrus A(H1N1)), li wassal għal valutazzjoni tar-riskju immedjata, kif ukoll għal talba għal sorveljanza akbar għal dan it-tip ta' vajrus fil-bnedmin u fl-annimali.

Tlett ijiem wara li giet irrapportata l-emergenza tal-vajrus tal-influenza pandemika A(H1N1) lis-Sistema ta' Twissija Bikrija u Rispons (EWRS) fil-21 ta' April 2009, id-Direttur zied il-livell tal-PHE taċ-Ċentru tal-Operazzjonijiet ta' Emergenza tal-ECDC għal 1. Il-livell 2 tal-PHE, l-oġġla livell, gie ddikjarat fl-4 ta' Mejju.

Skont il-pjan tal-Avveniment tas-Saħħa Pubblika tal-ECDC, kellhom isiru diversi aġġustamenti organizzattivi: inġenier manijer tal-kriżijiet mid-Direttur, Tim Strateġiku tal-PHE kompost minn membri eżekuttivi tal-ECDC beda jiltaqa' kuljum (aktar tard darbtejn fil-ġimgħa) biex jiddiskuti kwistjonijiet strateġiċi, u Tim ta' Tmexxija tal-PHE mmexxi minn Programm tal-Influenza beda jiltaqa' kuljum biex jiddiskuti kwistjonijiet tekniċi u xjentifiċi, kif ukoll il-ġestjoni Prattika tal-kriżi.

L-intelliġenza epidemika mtejba hija kruċjali f'sitwazzjoni bħal din, speċjalment matul il-fażi bikrija ta' epidemija, meta jkun hemm ħafna fatturi mhux magħrufa rigward in-natura tal-marda. Fl-istadji bikrija tal-pandemija, ħafna mill-informazzjoni kienet ġejja mill-Amerika ta' Fuq, segwita minn rapporti mill-emisferu tan-nofsinhar. Matul ir-rebbiegħa u s-sajf, qabel kompliet tiżviluppa l-pandemija, Spanja u r-Renju Unit kienu l-ewwel pajjiżi Ewropej li għaddew informazzjoni dwar l-influenza pandemika A(H1N1) lill-ECDC.

Mill-aħħar ta' April sal-aħħar tas-sena, l-ECDC ipproduċa aġġornamenti ta' kuljum dwar l-influenza, li fihom ġabar fil-qosor l-informazzjoni kollha disponibbli dwar il-pandemija. Fuq it-talba tal-Bord ta' Tmexxija, inġenier sommarju ta' kull ġimgħa, l-Aġġornament Eżekuttiv, biex jinforma lill-membri tal-Bord u lill-persuni ewlenin li jfasslu l-politika dwar il-ħidma taċ-Ċentru fuq il-pandemija. L-ECDC ipproduċa wkoll serje ta' xandiriet ta' webcasts dwar l-influenza pandemika A(H1N1).

Fl-4 ta' Mejju, meta gie ddikjarat il-livell 2 tal-PHE, iċ-Ċentru tal-Operazzjonijiet ta' Emergenza (EOC) tal-ECDC qaleb għal operazzjonijiet fuq bażi ta' 24 siegħa kuljum, b'total ta' 50 persuna jaħdmu fi tliet xiftijiet, jimmonitorjaw is-sitwazzjoni epidemjoloġika fl-Amerikas. Fl-10 ta' Mejju, ix-xiftijiet ta' bil-lejl waqfu u l-livell ta' allert tbaxxa għal 1. Il-Livell 1 inżamm sad-19 ta' Jannar 2010.

F'Mejju 2009, l-ECDC baġhat espert fis-CDC tal-Istati Uniti f'Atlanta biex jaġixxi bħala kollegament bejn iċ-ċentri tal-operazzjonijiet ta' emergenza Ewropej u tal-Istati Uniti. B'reazzjoni wkoll għall-pandemija emergenti, is-CDC taċ-Ċina baġhat uffijjal ta' kollegament lejn l-ECDC, fejn ħadem fiċ-Ċentru tal-Operazzjonijiet ta' Emergenza għal total ta' erba' ġimgħat.

F'Lulju, tim immexxi mill-membru preċedenti tal-BT, Dr Donato, wettaq analiżi indipendenti tar-rispons inizjali tal-ECDC għall-pandemija. Ir-rapport ikkonkluda li l-ECDC wera l-kapaċità tajba tiegħu li jirrispondi għal livell 1 u 2 tal-PHE, [li] wera wkoll il-ħiliet kbar, il-kapaċità u l-motivazzjoni tal-persunal tal-ECDC'. Ir-rapport irrakkomanda wkoll l-iżvilupp ta' pjan ta' kontinwità kummerċjali shiħ biex jipprovdi flessibilità sabiex ilaħħaq mal-istress fuq perjodu ta' żmien twil relatat mar-rizorsi limitati, u l-adattament tal-proċeduri fir-rizorsi umani sabiex jiġu indirizzati aħjar il-ħtiġijiet tal-persunal matul kriżi li tiegħu fit-tul. L-ECDC hejja pjan ta' azzjoni sabiex jimplementa r-rakkomandazzjonijiet tar-rapport.

Pariri xjentifiċi dedikati

L-ECDC hareg għadd numeruż ta' riżultati xjentifiċi, inklużi valutazzjonijiet tar-riskji pandemici, pariri dwar il-mizuri, suppożizzjonijiet tal-ippjanar, gwida dwar it-tilqim, l-avvanzi xjentifiċi u ħarsiet ġenerali lejn l-iżvilupp fis-saħħa pubblika. Bħala thejjiġa għall-mewġa inevitabli tal-ħarifa u tax-xitwa, l-ECDC saħħaħ is-sorveljanza, il-ħidma tat-tilqim u r-riżultati tal-konsulenza xjentifika: valutazzjoni tar-riskji pandemici kkonsoġdat l-għarfien kollu disponibbli dwar il-pandemija f'dokument uniku u sussegwentement għadda minn diversi iterazzjonijiet matul is-sena.

Sorveljanza mtejba

F'Lulju 2009, laqgħa straordinarja tal-grupp ta' ħidma dwar l-Istudji u s-Sorveljanza f'Pandemija ddiskutiet l-istandards minimi għal sistema ta' rappurtar sostenibbli li l-pajjiżi għandhom ikunu mhejjiġa li jappoġġjaw. Dan wassal għall-ħolqien tal-pubblikazzjoni '*Weekly Influenza Surveillance Overview*', li kienet ippubblikata l-ewwel darba fil-15 ta' Settembru, ferm qabel il-mewġiet pandemici tal-ħarifa u tax-xitwa. Id-data tas-sorveljanza għall-influenza (data dwar il-kura primarja u data viroloġika) kienet estiża b'mod sinjifikanti biex tinkludi sorsi oħrajn ta' informazzjoni meħtieġa sabiex jiġu mmonitorjati l-aspetti aktar severi tal-pandemija (bħall-mortalità, l-ammissjoni fl-isptar, sorveljanza viroloġika, valutazzjonijiet kwalitattivi mill-Istati Membri) u biex tiġi stabbilita sorveljanza għal

mard respiratorju akut sever. Intlaħaq qbil ukoll li l-attivitajiet ta' sorveljanza għandhom jiġu armonizzati mal-Uffiċċju Reġjonali tal-WHO għall-Ewropa sabiex jiġi evitat li tiddaħħal data doppja mill-Istati Membri.

Komunikazzjoni msahħa

Matul il-pandemija A(H1N1), l-ECDC kien involut ħafna fil-komunikazzjoni minn jum għal jum dwar it-tifqigħat u l-emergenza, billi pprova servizzi proattivi u reattivi tal-istampa u l-midja. Din kienet tinkludi stqarrijiet għall-istampa, konferenzi stampa u webcasts. L-ECDC iddedika taqsima tal-websajt tiegħu għall-pandemija tal-influwenza b'għadd kbir ta' dokumenti differenti relatati mal-pandemija li jkopru l-aspetti tekniċi kollha tal-marda. Dokumenti oħrajn li jinsabu online kienu jinkludu gwida għall-awtoritajiet tas-saħħa pubblika, informazzjoni għall-pubbliku ġenerali, valutazzjonijiet tar-riskju, pubblikazzjonijiet b'pariri xjentifiċi u materjal edukattiv. Ħafna minn dawn id-dokumenti kienu aġġornati ripetutament hekk kif is-sitwazzjoni bdiet miexxa 'l quddiem.

B'kolloxx, l-ECDC ippubblika aktar minn 200 dokument dwar il-pandemija. Barra minn hekk, il-ġurnal online ospitat mill-ECDC, *Eurosurveillance*, ta ċ-ċans lix-xjentisti tas-saħħa pubblika jippubblikaw fil-pront u jikkondividu s-sejbi ewlenin relatati mal-pandemija. Fl-2009, il-ġurnal ippubblika total ta' 92 artiklu dwar il-pandemija tal-influwenza A(H1N1) tal-2009, aktar minn kwalunkwe ġurnal ieħor rivedut minn pari. Il-maġġoranza tal-pubblikazzjonijiet dwar il-pandemija kienu jikkonsistu minn 'komunikazzjonijiet malajr', iżda f'Ottubru, l-*Eurosurveillance* ppubblika ħarġa speċjali dwar is-sitwazzjoni tal-pandemija fl-emisferu tan-nofsinar.

Ħidma speċifika dwar kwistjonijiet ta' tilqim

Matul is-sajf, l-ECDC ipprova appoġġ lill-Kummissjoni Ewropea, li laqgħet regolarment laqgħat tal-Kumitat tas-Sigurtà tas-Saħħa (HSC), dwar suġġetti bħal miżuri tas-saħħa pubblika u gruppi fil-mira ta' riskju mit-tilqim. L-ECDC u l-Aġenzija Ewropea tal-Mediċini (EMA) għaqqu Task Force tal-UE biex taħdem fuq kwistjonijiet relatati mat-tilqim, li wasslet għall-pubblikazzjoni ta' pjan tal-UE. F'din l-okkażjoni, l-ECDC fassal jew aġġorna għadd ta' dokumenti u ħaffef il-proġetti I-MOVE (il-monitoraġġ tal-effikaċja tat-tilqim) u VAESCO (is-sigurtà tat-tilqim), sabiex ikunu jistgħu jipprovdu r-risultati sal-aħħar tas-sena.

Matul il-ħarifa, il-ħidma relatata mat-tilqim intensifikat b'telekonferenzi ta' kull ġimgħa mal-EMA, il-WHO u l-Kummissjoni Ewropea. L-ECDC bagħat ukoll tagħrif lill-Kumitati tal-EMA u pproduċa data u analiżi, inkluża valutazzjoni tar-riskji u tal-benefiċċji tat-tilqim għall-pandemija. Flimkien mal-WHO, l-ECDC ipproduċa xenarji tal-ippjanar dwar il-pandemija u l-influwenza inter-pandemika (staġjonali) għall-2010 u lil hinn.

Šhubiji mtejba u appoġġ lil pajjiżi terzi

L-ECDC irċieva ħafna informazzjoni siewja mingħand l-imsieħba tiegħu fl-Istati Membri tal-UE, b'mod partikolari fil-qasam tal-ġbir tad-data. L-ECDC huwa partikolarment obbligat lejn il-ħidma mwettqa mill-ispeċjalisti tal-Istati Membri u lejn l-Istati Membri li qasum l-esperjenzi nazzjonali tagħhom matul id-diversi laqgħat mal-esperti tal-ECDC.

Il-kollaborazzjoni ssoktat mal-Kummissjoni Ewropea, il-WHO u aġenziji oħrajn tal-UE, b'mod partikolari l-EMA. Saru ħafna sforzi biex jiġu evitati d-duplikazzjonijiet. Il-kollaborazzjoni ġiet sfruttata, billi ttieħdu f'kunsiderazzjoni l-kapaċitajiet partikolari ta' kull sieħeb.

L-ECDC appoġġja l-Presidenza Svediza matul zewġ Laqgħat tal-Kunsill (id-Direttur tal-ECDC ipprova tagħrif lill-ministri), laqgħa kongunta bejn il-Presidenza, l-ECDC u l-Kummissjoni f'Jönköping, l-Isvezja, fil-bidu ta' Lulju, u laqgħa tal-Kap tal-Uffiċċjali Mediċi (pressjonijiet fuq l-unitajiet tal-kura intensiva; deċiżjoni li ma jiġux imposti miżuri ta' trażzin fil-ħarifa u x-xitwa). Minbarra dan, l-ECDC appoġġja l-laqgħat frekwenti tal-Grupp tal-Ħbieb tal-Presidenza u l-Attachés tas-Saħħa fi Brussell.

Lejn l-aħħar tal-ħarifa 2009, l-ECDC mexxa (jew ikkontribwixxa għal) tliet missjonijiet ta' emergenza lejn il-Bulgarija, it-Turkija u (bħala parti minn tim tal-WHO) l-Ukraina. Barra minn hekk, l-ECDC organizza, flimkien mal-Uffiċċju Reġjonali tal-WHO għall-Ewropa, workshop ma' diversi pajjiżi fix-xlokk tal-Ewropa, sabiex jitgħallem mill-esperjenzi tagħhom fuq kwistjonijiet relatati mal-komunikazzjoni u l-kura intensiva matul il-pandemija.